

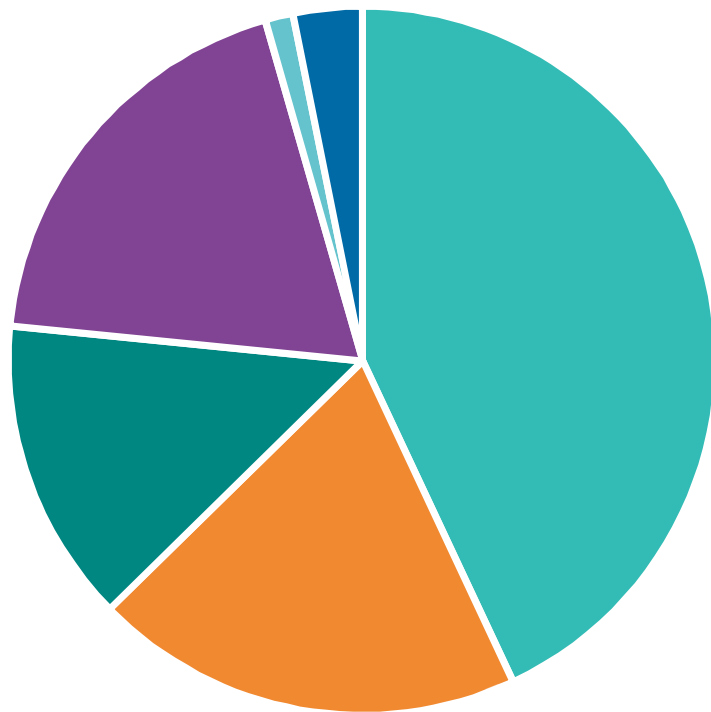
Kodin viemärietiketti ja järkevä veden käyttö

Anu Helosvuori, viestintä- ja neuvontayksikkö, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY

Käytä
vettä järkevästi

Veden kulutuksen jakautuminen kotitalouksissa

- Henkilökohtainen hygienia, 68 l
- WC:n huuhtelu, 31 l
- Pyykinpesu, 22 l
- Ruokailu, 30 l
- Juominen, 2 l
- Muu kulutus, 5 l

Vesivuodot kuriin

Korjauta vuotava hana ja viallinen vessanpöntön huuhtelusäiliö välittömästi

Havaittava vuoto	Vuoto vuoro- kaudessa	Vuoto vuodessa	Vuotokohdan koko	Lisäkustannus vuodessa
Tiheä tippavuoto = tiputtava hana	3 litraa	26 m³ (40 % lämmintä vettä)	Ompelulanka	150 €
Ohut vesivirta = vuotava vessanpönttö	30 litraa	260 m³ (100 % kylmää vettä)	Parsinneula	1 050 €

Lähde: Motiva

Vinkit veden käyttöön

- Lyhyet suihkut
- Vettä säästävät kodinkoneet
- Täydet pesukoneet
- Pesukoneiden säästö- ja vajaatäyttöohjelmat
- Tulppa altaassa, kun astioita pestään käsin

Järkevät lämpimän veden käyttötottumukset vaikuttavat lämmitysenergian kulutukseen.

Juo hanavettä

Hanavesi on erinomaisen laatuista juomavettä

- ▶ pullovesi on turhaa
- ▶ pullovettä kuljetetaan usein pitkiä matkoja ja pahimmillaan hyödynnetään pohjavesivaroja alueelta, jossa on vedestä pulaa

HSY

Viemärietiketti haltuun

Siisti viemäri: Älä ruoki rottaa!

- Katsotaan video:

<https://www.hsy.fi/fi/asukkaalle/kodinvesiasiat/viemarietetiketti/Sivut/default.aspx>

Väärät aineet ja
tavarat viemärissä
**aiheuttavat haittaa
monessa paikassa.**

Kotona

- **Akuutti putkitukos**
  - jätevesi nousee lattiakaivoista, pesualtaista, pöntöstä lattioille
  - ikävä ja kallis puhdistuslasku
- **Putkitukoksen tunnusmerkkejä**
  - viemärit haisevat epämiellyttävälle ja pitävät outoa ääntä
  - lattiakaivon ja wc-pyttyjen vedenpinta nousee usein

Kuva: Vesi-Masa Oy
Maalitelan aiheuttama viemäritukos kerrostalossa

Viemäriputkistoissa

- **Tukkeutuminen**
  - Putkiston mutkat otollisia paikkoja tukkeutumien muodostumiselle
  - Aikaa myöten tukkeumasta aiheutuu jäteveden ylivuoto joko verkostossa tai pumppaamolla
- **Rottakannan elättäminen**

Pumppaamoilla

Lakana tukki runkoviemärin pumpun Espoon Lippajärvellä

Tukokset

- Verkoston **roska** siirtyy sateilla pumppaamoille, jolloin pumppu tukkeutuu, eikä pysty pumppaamaan jätevettä: jäteveden **ylivuotoriski kasvaa**
- Isojen esineiden aiheuttamat tukokset

Jätevedenpuhdistamoilla 1/2

- **Kiinteä jäte** (ns. välpe) **ja hiekka poistetaan** jätevedenpuhdistuksen alussa.
- **Välpejätteen monivaiheinen käsittely:**
  - pestään, kuivataan, siirretään, puristetaan, kuormataan ja kuljetetaan Vantaan Energian jätevoimalaan

Jätevedenpuhdistamoilla 2/2

- **Välpejätettä**
1 100 000 kg/vuosi, eli
n. 200 rekkakuormallista
- **Välittömät kustannukset**
yli 100 000 €/ vuosi

HSY:n neuvonta 2015

Tyypilliset ongelman aiheuttajat

- **Rasvat**
  - merkittävin tukosten aiheuttaja
  - kertyy putkistoihin ja jähmettyy putkien seinämiin
- **Terveyssiteet ja vaipat**
- **Kissanhiekkä**
- **Sukkahousut**
- **Hiukset**
- **Muu yksittäinen iso jäte**

Kemikalisoitunut elämäntapamme näkyvät jätevesissä.

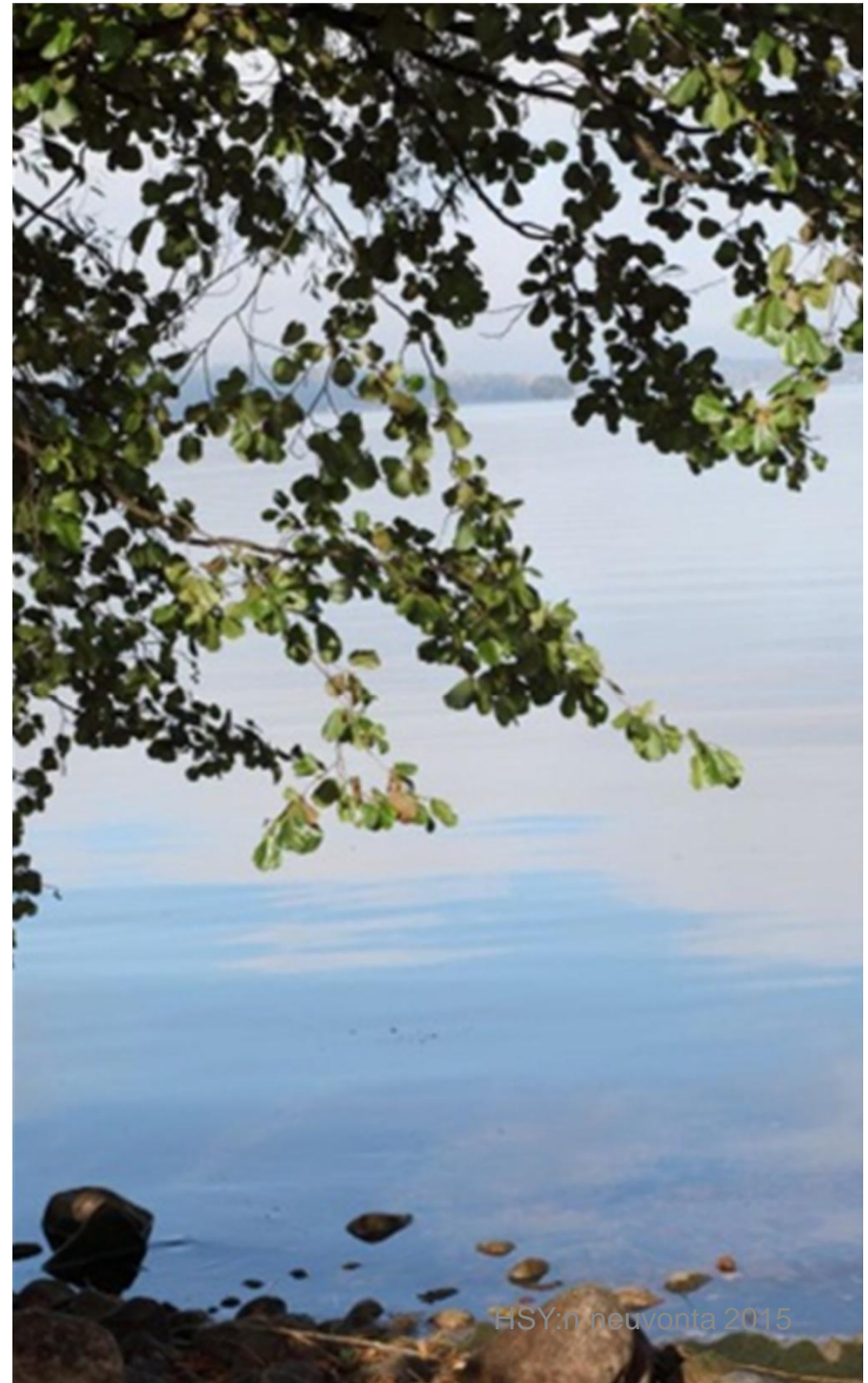

Kotitalouksien haitalliset aineet jätevesiin

Osa haitallisista aineista
ei hajoa jätevesipuhdistamoiden
biologisissa prosesseissa

Kulkeutuminen:

- ▶ Itämereen
- ▶ ravintoketjuun

Haitallisten aineiden lähteitä

- Peseytyminen
(kosmetiikka esim. triklosaani)
- Pyykin
ja astioiden pesu
- Wc-pönttö
(syödyt lääkkeet ja ruoka)
- Siivous
- Tekstiilien suojaus
(esim. perfluoratut alkylyliyhdisteet,
palonestoaineet)
- Muovit, kumit (esim. ftalaatit)
- Maalit

Haitallisen aineen lähde	Haitallinen aine	Ympäristövaikutuksia
Kosmetiikka esim. deodorantit, hammastahnat, ihovoiteet, käsisaippuat	Triklosaani (TRICLOSAN)	Kertyy eliöihin. Epäillään muodostavan antibioottiresistenssiä. Potentiaalinen hormonihäiritsijä.
Muovit, kumit, kosmetiikka	Ftalaatit	Mm. eläinten sukupuolielinten epämuodostumat, hedelmällisyyden lasku.
Tekstiilit	Nonyylifenoli ja -etoksilaatit	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Huonekalut, elektroniikka (huonepöly)	Palonestoaineet = bromatut difenyylieetterit	Osa hyvin myrkyllisiä vesiorganismeille.
Suoja-aineet: tekstiilit, kengät, sohvot Paistinpannujen pinnoite	Pfas = perfluoratut alkyyliyhdisteet	Kertyy eliöihin ja rikastuu ravintoketjussa. Saattavat aiheuttaa mm. oppimis- ja käyttäytymishäiriöitä sekä häiritä lisääntymistä.
Kipugeeli	Diklofenaakki	Häiritsee vesieliöiden kasvua.

Kemikaalien käytössä

Arvioi käytön tarpeellisuus

- ▶ Desinfioivat puhdistusaineet
- ▶ Kosmetiikka
(hiusten- ja ihonhoitotuotteet, hajusteet, hiusvärit, kuorinta-aineet)
- ▶ Huuhteluaineet
- ▶ Vaatteiden ja kenkien kosteussuojaus
- ▶ Ilman-, wc-raikastimet

Kemikaalien käytössä

Minimoi käyttö

- ▶ Pesuaineiden oikea annostelu
  - Pehmeä talousvesi: pienin annoskoko pesuainetta
- ▶ Täydet koneelliset pyykkiä/astioita

Minimoi haitallisuus

- ▶ Ympäristömerkityt tuotteet
(esim. joutsenmerkki)
- ▶ Nyrkkisääntö:
  - mitä lyhempi tuoteseloste, sen parempi
- ▶ Vaihtoehtoiset tuotteet
Kosmetiikassa esim. hunaja, kahvinporot kuorinta-aineena, suola ja öljyt jalkakylpyyn

Jätteet oikeisiin
paikkoihin

Rasva ei kuulu viemäriin

- Rasvan jäämät paistinpannulta
- Kinkun paistorasvat
- Uppopaiston öljyt
- Öljykastikkeet feta- ja oliivipurkeissa

Biojäte

- Kiinteytynyt rasva
- Nestemäinen rasva, öljy: pienet määrät paperiin imeytettynä
- Ruoan tähteet
- Hedelmien, vihannesten ja kananmunien kuoret
- Kahvin ja teen porot
- Kukkamulta
- Flushable-hylsy

Sekajäte

- Nestemäinen rasva suljettuun astiaan/pulloon
- Vaipat, terveystiteet
- Vanupuikot, pumpuli
- Kuivikkeet ja hiekat lemmikkien häkeistä
- Hiukset
- Tupakan tumpit, kondomit
- Kuituliinat ja paksut käsipaperit
- Hiekka

Vaarallisten jätteiden keräykseen

- Lääkkeet (apteekkiin)
- Maalit, liimat, lakat
- Liuotinaineet
- Öljyt, rasvat
- Hapot esim. akkuhappo
- Emäkset
(esim. emäksiset pesuaineet)
- Kasvinsuojelu-
ja torjunta-aineet

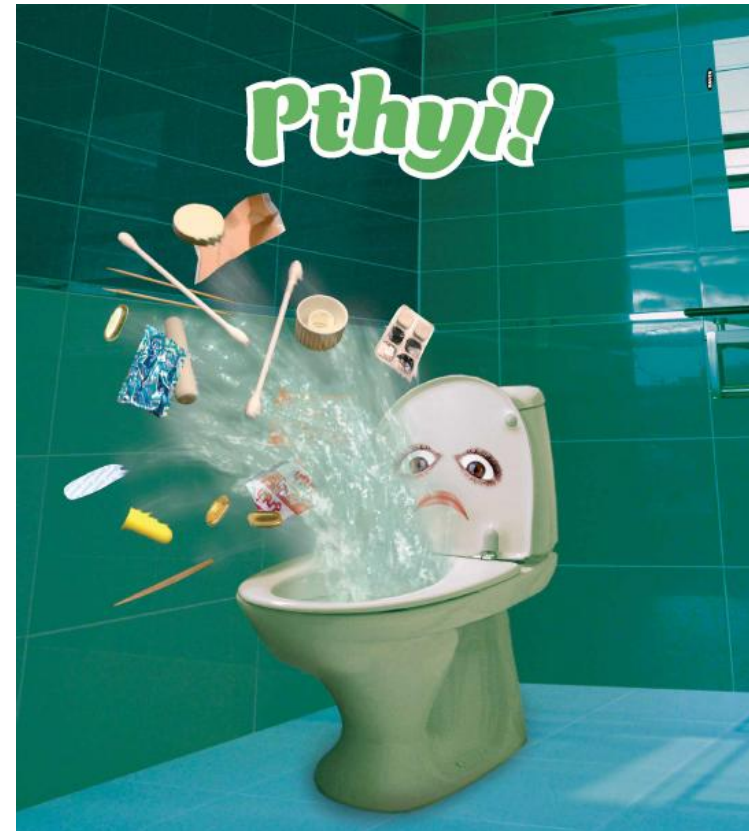

Viemäriin saa laittaa

- Pöntön huuhteluvesiä:
wc-paperia
ja sitä itseään
- Astian-
ja pyykinpesuvesiä
- Peseytymisessä
tai siivouksessa
käytettyjä vesiä

VINKKI

Vessaan oma
roskakori

Lue lisää:

www.hsy.fi

▶ Asukkaalle ▶ Kodin vesiasiat

www.pytty.fi

Puhtaasti parempaa arkea | En rent bättre vardag | Purely better, every day

Kiitos!

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Helsinki Region Environmental Services Authority